

СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦІН

Студ. Качур С.В.

Наук. керівник доц. Геселева Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Під статистикою розуміється практична діяльність по збору, накопичення, обробки та аналізу цифрових даних, що характеризують населення, економіку, культуру, освіту та інші явища в житті суспільства.

Ціна – економічне явище, ведуча ринкова категорія. Зміна ціни часто спричиняє за собою серйозні соціальні, економічні, а також політичні наслідки. Тому все суспільство зацікавлено у глибокому аналізі закономірностей і тенденцій їх зміни .

Основною формою статистичного спостереження за рівнем цін і тарифів підприємств та організацій є вибіркові обстеження, що мають регулярний характер та проводяться за стандартними наборами товарів-представників продукції для кожної галузі народного господарства.

Функціональні завдання статистики цін:

- реєстрація цін, нагляд за їх зміною;
- аналіз рівня цін, його диференціації;
- характеристика структури цін;
- вивчення співвідношень цін різних товарів і перехресної еластичності цін;
- оцінка, аналіз та моделювання циклічності і сезонності цін;
- регіональний аналіз цін;
- аналіз та моделювання динаміки цін;
- виявлення і моделювання факторів, що впливають на рівень, варіацію та динаміку цін;
- прогнозування цін.

Статистичне спостереження за змінами споживчих цін і тарифів проводиться на вибірковій основі. Побудова індексу споживчих цін складається з таких основних етапів:

- формування споживчого набору товарів (послуг) – представників;
- відбір територій;
- відбір базових підприємств;
- визначення порядку збору інформації про ціни і тарифи;
- формування вагової структури;
- розрахунок середніх цін (тарифів) та індивідуальних індексів цін (тарифів) на товари (послуги);
- розрахунок індексу споживчих цін.

Розрахунок індексу споживчих цін проводиться на основі даних щодо змін цін (тарифів), одержаних шляхом щомісячної реєстрації цін (тарифів) на споживчому ринку, та даних про структуру фактичних споживчих грошових витрат домогосподарств – основного джерела інформації для формування вагової структури.

Статистика цін, яка представляє в умовах планової економіки функцію державного управління, за мірою розширення ринкових відносин все більше залучається до кола інтересів бізнес-статистики. Виникають альтернативні служби статистики цін, діяльність яких обумовлена потребами ринкових структур.